

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 443/21
10.9.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марије Терзић, председника већа, Јелене Стојилковић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник адвокат Небојша Станковић из Београда, ул. Коче Поповића бр. 3, против тужене ББ из ..., ул. ... бр. ..., ради развода брака, вршења родитељског права, уређења личних односа и издржавања, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П2 639/19 од 19.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 10.9.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П2 639/19 од 19.05.2021. године у ставу другом, трећем и четвртном изреке, а жалба тужене **ОДБИЈА** као неоснована.

Образложење

Ставом првим побијане пресуде разведен је брак парничних странака. У ставу другом малолетно дете парничних странака ВВ, рођен године, поверен је оцу АА који ће самостално вршити родитељско право, а пребивалиште малолетног детета биће исто као пребивалиште оца. У ставу трећем одређен је модел одржавања личних односа малолетног детета ВВ са мајком ББ на следећи начин: понедељком и четвртком од 11,00 до 13,00 часова, када је мал. ВВ друга смена у школи, а понедељком и четвртком од 16,00 до 18,00 часова када је прва смена у школи, све у недељи када не проводи викенд са мајком, сваки други викенд суботом и недељом од 11,00 до 18,00 часова, сваки други државни, верски празник и рођендан детета, летњи распуст 15 дана и зимски распуст 7 дана са мајком у селу код баке и деке по мајци, контакт мајке са дететом једном дневно у трајању од 30 минута, а све у складу са обавезама и потребама детета, у свим осталим ситуацијама према споразуму родитеља, а првенствено имајући у виду жеље, потребе и обавезе малолетног детета, у свим ситуацијама мајка ће преузимати дете испред зграде

где живи и враћати на исти начин, мајка је дужна да обавести оца о својој спречености да види дете, као што је отац дужан да обавести мајку. У ставу четвртом обавезана је тужена да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа месечно износ од 5.000,00 динара почев од 12.04.2019. године, као дана подношења тужбе, сваког првог до петог у месецу за текући месец, па убудуће, док за то буду испуњени законски услови на рачун оца АА, као законског заступника малолетног детета. У ставу пет одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена, побијајући је у ставу другом, трећем и четвртом изреке због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, 55/14, 78/18 и 18/20) и на основу члана 202 Породичног закона, Апелациони суд је нашао да је жалба тужене неоснована.

У спроведеном поступку пред првостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 истог закона на коју се наводима жалбе неосновано указује. Изрека пресуде је јасна и разумљива, не противречи сама себи ни разлозима датим у њој, у пресуди је наведено довољно разлога о свим битним чињеницама, па се њена правилност и законитост може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак дана 12.07.2009. године из ког брака имају заједничко малолетно дете, сина ВВ, рођеног ... године. Брачна заједница је престала у јуну 2017. године. Малолетни ВВ од рођења живи са оцем и бабом и дедом по оцу у њиховом стану. Родитељски капацитети оба родитеља су били ослабљени због присутног партнерског конфликта, поремећених односа праћених насиљем па је малолетном ВВ решењем Центра за социјални рад, Одељење Звездара од 02.8.2019 године одређен привремени старатељ, бака по оцу ГГ, до окончања поступка поверавања малолетног детета, односно достављања коначног извештаја органа старатељства. Тужилац је правоснажном пресудом Првог основног суда у Београду К.бр.1115/17 оглашен кривим за извршено кривично дело насиља у породици, извршеног на штету оштећене, овде тужене АА и изречена му је казна затвора у трајању од 10 месеци коју ће издржавати у просторијама стана у којима станује уз примену електронског надзора. У то време није био запослен, па су тужиоца и мал. ВВ издржавали његови родитељи. На име издржавања од тужене тужилац не тражи никакав новчани износ, а претпоставља да је за дете месечно потребно око 30.000,00 динара, дете је здраво и редовно иде у школу. Тужена је запослена као хигијеничарка у ... са платом од 32.000,00 динара, а када ради приватно заради још 10.000,00-15.000,00 динара зависно од посла. Живи са партнером у његовом стану. У ... њен отац има кућу од 400 м² коју ће наследити она и брат. Тужилац јој за издржавање никад није тражио новац, она је детету куповала слаткише, играчке, а што се тиче одеће и обуће увек се о томе договарала са тужиоцем.

Према налазу и мишљењу Градског центра за социјални рад, Одељење Звездара породица ... је на евиденцији тог одељења од 25.2.2015. године због присутног обостраног партнерског насиља-физичког и психичког. На основу анализе постојеће документације, стручне процене, консултација са стручним сарадницима, интервјуа обављеног са странкама (малолетно дете је партиципирало у складу са узрастом), те теренске посете, оцењено је да су родитељски капацитети оца АА видно ојачани, да отац има увид у потребе детета, уме да постави границе, са дететом има врло отворен и присан однос. Мал. ВВ пред оцем отворено прича о свему, заједно се играју, уче, шетају, оцу може да каже све, волео би да и даље живи са њим, ту где је рођен и где има своје пријатеље. Мајка ББ је живела са ранијим партнером ДД који је малтретирао и пио, због чега га је напустила а сада живи са ЂЂ који има свој стан и задовољна је везом. Била је на болничком лечењу у Градској болници и Институту за ментално здравље у Палмотићевој због психичких проблема, понекад се осећа лоше, малаксало сада је задовољна терапијом коју пије, мање је успавана. Волела би да више времена проводи са дететом. Мал. ВВ не показује страх од мајке, мало је суздржанији у њеном присуству, као да се плаши да ће је повредити. Виђао је мајку сваки дан испред зграде у којој живи, воли мајку и зна да јој понекад није добро. Воли да иде са мајком код бабе и деде на село који имају велико имање и пуно животиња, волео би да буде више са мамом али није сигуран какав је човек са којим мама сада живи, претходни је био чудан, стално је пио и ћутао. Како су родитељски капацитети оца АА значајно ојачани, у најбољем интересу детета је да отац буде родитељ који ће самостално вршити родитељско право, мајци треба омогућити да виђа мал.дете и одржава личне контакте са њим.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је донео ожалбену одлуку, мал.дете поверио оцу на самостално вршење родитељског права, уредио модел виђања тужене и мал. ВВ и обавезао тужену да доприноси издржавању мал.детета износом од 5.000,00 динара месечно, почев од дана подношења тужбе па убудуће, с позивом на одредбу члана 41, 61, 77, 154, 160, 161, 162, 163 и 272 Породичног закона.

На основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања правилно је првостепени суд, имајући у виду све појединости конкретног случаја, пре свега да је тужиоцу била изречена казна затвора у укупном трајању од 10 месеци због извршеног кривичног дела насиља у породици, коју је издржавао у просторијама у којима живи уз примену електронског надзора, да мајка мал.детета има психичких здравствених проблема због којих је у неколико наврата била и хоспитализована, (dg.... и ...), да је неконтролисано користила лекове, да има осцилације у понашању, одлучио када је мал. ВВ поверио оцу АА на самостално вршење родитељског права, који је значајно ојачао родитељске капацитете, поштује договор и препоруке Градског центра за социјални рад, не пије и процењен је од стране органа старатељства као брижан и заинтересован родитељ, који задовољава егзистенцијалне потребе детета и који има подршку примарне породице. Ово нарочито и са разлога што је мал. ВВ као дете које је у могућности да формира своје мишљење у надлежном Градском центру за социјални рад изјавио да жели да остане код оца, да му је ту друштво, школа и да је ту одрастао.

Апелациони суд је ценио жалбене наводе тужене у којима истиче да је

малолетно дете поверено на самостално вршење родитељског права лицу за које је утврђено да се налази на издржавању казне затвора за извршено кривично дело насиље у породици над својом бившом женом, да је незапослен, да не живи у сопственом стану, да има историју конзумирања опојних средстава и алкохола, да о томе није водио рачуна Градски центар за социјални рад, те да оваква личност никако не може бити пример свом детету, нити му пружити породичну топлину и бригу, док се она налази у редовном радном односу, а замера јој се што не живи у сопственом стану, већ у стану свог партнера, па се изводи претпоставка да уколико се са њим разиђе не зна се где би дете живело и да је малолетном детету боље да живи са младом мајком, али је сматрао да су предњи наводи неосновани.

Наиме, из коначног налаза и мишљења Градског центра за социјални рад Одељење Звездара од 23.02.2020. године, на који парничне странке нису имале примедбе, произилази да је након спроведеног поступка испитивања од стране водитеља случаја и психолога, по саслушању парничних странака и дате изјаве мал. детета, ценећи све околности конкретног случаја и имајући у виду да је у то време против тужиоца, оца мал. детета вођен кривични поступак због насиља у породици, а да је мајка, овде тужена имала одређених психичких проблема, проценио да је за правилан психички духовни и физички развој и васпитање детета а посебно узимајући у обзир и емоционалне потребе и жеље детета, у најбољем интересу малолетног детета да буде поверено оцу. Тужена приликом саслушања у својству парничне странке пред првостепеним судом је навела да малолетно дете код оца и његових родитеља има све потребне услове што се тиче места где живи, хране, хигијене и здравља и да је њено мишљење да је боље да дете остане ту где јесте, јер су му ту другови, ту иде у школу и да не може да му одузме његово детињство и његов живот, не жели да га поремети, док сада у жалби неосновано оспорава одлуку којом је мал.дете поверено оцу на самостално вршење родитељског права. Тужилац је све време био запослен до изречене казне затвора, по чијем истеку ће бити у обавези да се запосли и мал.детету обезбеди услове за несметан развој и издржавање, а сада има неограничену подршку и помоћ његових родитеља.

Насупрот жалбеним наводима тужене да је тужилац био уживалац опојних средстава и алкохола а што се у извештају органа старатељства не спомиње, центар за социјални рад је у свом коначном налазу и мишљењу навео да тужилац не пије те да су његови родитељски капацитети значајно ојачани у односу на моменат започињања овог поступка. Притом, у току поступка нико, па ни тужена, никје указао на евентуално уживање психоактивних супстанци од стране туженог.

По налажењу овога суда првостепени суд је водио рачуна о најбољем интересу малолетног детета у смислу одредби члана 6 став 1 и члана 266 став 1 Породичног закона. Најбољи интерес детета је правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја. Елементи процене најбољег интереса детета су између осталог узраст и пол детета, његове жеље и осећања с обзиром на узраст и зрелост, потребе детета (васпитне, у вези са становањем, исхраном, одевањем, здравственом бригом и др.) и способност родитеља да задовољи утврђене потребе детета. Приликом процене најбољег интереса детета жеље детета су важан али не и одлучујући фактор већ се морају имати у виду све околности конкретног случаја. У конкретном случају

првостепени суд је узео у обзир све релевантне околности и извео закључак да је у најбољем интересу детета да буде поверено оцу на самостално вршење родитељског права.

Такође је правилно првостепени суд, имајући у виду све околности конкретног случаја, утврдио висину обавезе за издржавање малолетног детета са којим износом се тужена на рочишту за главну расправу од 19.5.2021 године сагласила а која се ни једним жалбеним наводом не доводи у питање.

Првостепени суд одлучује на основу чињеничног стања утврђеног у време пресуђења, те уколико би дошло до промене релевантних околности на основу којих је донета одлука о поверавању малолетног детета и о моделу одржавања личних односа малолетног детета са мајком, тужена има законом предвиђену могућност да тражи измену одлуке.

Приликом одлучивања, овај суд је имао у виду и остале жалбене наводе тужене али их није посебно образлагао, на основу овлашћења из члана 396 став 1 и 2 ЗПП у вези са чланом 202 Породичног закона.

Са свега изложеног, одлучено је као у ставу првом изреке на основу члана 390 ЗПП у вези члана 202 Породичног закона.

**Председник већа-судија
Марија Терзић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић